Dinsdag, 22 April 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3279

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Administratie: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika:
M. D. BROMBERG & Associates Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

Bedreiging Gibraltar neemt toe.

Britse vloot beschiet Tripoli.

Openhartige taal in Britse pers.

STRIJD IN GRIEKENLAND NADERT HET EINDE.

Tegen een overmacht welke wordt beschreven als erger dan bij Duinkerken wordt gerapporteerd, dat een Brits leger van 50.000 tot 80.000 man langzaam al vechtende terugtrekt naar een Zuidelijk inschepingspunt in Griekenland.

De heldhaftige Griekse infanterie, met weinig of geen kans om uit het land te ontsnappen offert zich op om de Britse flank te dekken in de geallieërde ramp, welke niet te voorkomen was sedert de derde dag van de Duitse Balkan campagne, toen een nazie gepantserde colonne naar het Zuiden snelde door de opening bij Bitolj. De daden van de legendarisch heldhaftige Grieken zowel als van de Engelsen redden de geallieerde strijdkrachten bij de Olympusberg. Zij werden bedreigd te zullen worden afgesneden door de Duitse tanks, die zich waaiervormig verspreidden over het vlakke land van Thessalië.

Tenzij een lange achterhoedestrijd kan worden gevoerd in centraal Griekenland en de Peloponnesus, vreest men, dat er een geringe kans bestaat voor de Australische en Nieuw-Zeelandse divisies en detachementen van Engelsen en Schotten om te ontsnappen. Een grote hoeveelheid gemotoriseerd materiaal, kanonnen, ammunitie en andere voorraden moeten worden beschouwd als verloren. Een Britse piloot deelde mede, dat Stuka's 17 Britse vliegtuigen op een grote luchtbasis te Larissa vernielden vóór de Duitsers genoemde stad veroverden. 50 manschappen van de gronddiensten werden gedood. Naar gerapporteerd wordt hebben Stuka's 41 Joegoslavische vliegtuigen, die naar Griekenland waren gevlucht op Griekse vliegvelden vernield (Cesme, Turkije, (AP) 21.4).

BRITS OORLOGSCOMMENTAAR.

Betrouwbare waarnemers beschouwden de verscherping van het Duitse diplomatieke offensief als een gedeelte van het militaire plan om de Britse oorlogsschepen en soldaten in de Middellandse Zee te vangen en zo de verdediging van Engeland te verzwakken. De pers deelde aan het volk mede, dat Hitlers werkelijk doel is om zijn leger en diplomatie te gebruiken niet slechts voor een overwinning in de Balkan en in Noord-Afrika, doch het winnen van de strijd in het gehele Middellandse Zeegebied, om zo Engelands kracht op zee te verzwakken en de reddingslijn van het Imperium af te snijden. Gezaghebbende bronnen waren van mening, dat een verlies van de strijd in Griekenland op zichzelf geenszins beslissend zal zijn voor de strijd om de Middellandse Zee. Van ene zijde was men van mening, dat indien Engeland een gedeelte van Noord-Afrika kon houden met inbegrip van de marinebasis te Alexadrië, Hitler een lange tijd nodig zal hebben om het Suez-kanaal en de Straat van Gibraltar af te sluiten, hoewel toegegeven werd, dat Gibraltar „niet onneembaar" is.

De reden waarom Engeland troepen naar Griekenland heeft gezonden kan waarschijnlijk gevonden worden in het antwoord van den Eersten Lord der Admiraliteit op Zondag aan de critici, waarin hij zeide, dat indien dit niet gedaan was, de Regering zou zijn uitgekreten, dat dappere land niet ter hulp te zijn gesneld.

Nog openlijker besprak de pers de mogelijkheden van een nederlaag in Griekenland. De „Evening News" waarschuwde, dat de Britse troepen genoodzaakt zouden kunnen worden de strijd af te breken tegen de overgrote vijandelijke troepenmacht. „Indien de evacuatie een feit wordt moeten wij er niet om treuren, dat wij de moedige Grieken hebben geholpen", zei het blad, „wij zullen de ereplicht hebben vervuld." De „Manchester Guardian" verklaarde: ‚Wij moeten niet op twee fronten worden betrapt, met op ieder een half leger." Uit andere bronnen deelde men mede, dat in de strijd om het Oostelijk deel van de Middellandse Zee, Hitler twee keuzen heeft.

Ten eerste te trachten Suez slechts van Libyë te bereiken.

Ten tweede Turkije te intimideren of werkelijk aan te vallen en over de Dardanellen door Turkije, Syrië, Palestina en Saudi-Arabië te trekken.

De Engelse handeling om troepen naar Irak te zenden is een officiële aanduiding van de beschouwing, dat de strijd het Suezkanaal en de Mosul-olievelden in het Midden-Oosten nadert. De waarnemers hechtten biezondere betekenis aan de sterker wordende weerstand van de Duitse opmars in Noord-Afrika.

Uit zekere bronnen beschouwde men de Spaanse kabinetszittingen en de onvriendelijke toon in de Spaanse pers als een resultaat van de druk der asmogendheden en de Britse tegenslagen.

Het overnemen door de Engelsen van de côntrole op de Irakese vliegvelden, spoorlijnen, havens en wegen, zal naar verwacht wordt een onschatbare steun verlenen aan de Turkse Regering. Deze laatste wordt onderworpen aan een ernstige druk van de zijde der nazies, terwijl, naar men gelooft, Rusland elke handeling afweegt (Londen, (AP) 21.4).

LAVALS STER RIJST WEER.

Van welingelichte Franse zijde werd medegedeeld, dat Darlan en Laval elkaar waarschijnlijk spoedig zullen ontmoeten om de voorwaarden te bespreken, die Abetz, naar men meent, heden te Parijs heeft teruggebracht. De ontmoeting van Laval en Darlan zal, naar men verwacht, plaats hebben vóór Darlan met Abetz zal confereren over de voorwaarden, die thans waarschijnlijk zullen handelen over gewone economische samenwerking. Intussen doen verschillende geruchten in Vichy de ronde, waarvan velen worden verspreid door Lavals vrienden van de Nationale Volks Partij. Lavals ster is zonder twijfel wederom aan het rijzen. De enige vraag is thans of Pétain Laval op zijn eigen voorwaarden wil aannemen. Lavals vrienden zijn van mening, dat hij, als practische politicus, niet bezorgd is over een titel, zolang hij werkelijk Hoofd van de Regering is. Men acht een regeling waarschijnlijk, waardoor Pétain Hoofd van Staat zal blijven met Darlan als zijn opvolger en voornaamste adviseur, terwijl Laval de werkelijke regeringsmacht zal krijgen. (Vichy, A.P. 21.4.).

BULGAREN BEZETTEN GEBIEDEN.

Het Italiaanse nieuwsbureau Stefani meldde uit Sofia, dat de Bulgaarse troepen voortgaan met het bezetten van zekere gebieden, die door de Duitsers veroverd zijn. Op Zondag begonnen de Bulgaren de opmars naar de Aegeïsche Zee, waar zij de volgende dagen Xanthi, Ghiumurgina, Kazala, Alexandropolis (vroeger Turks: Dede Agach), Seres, Dram en Dimotika zullen bezetten. (Bern, A.P. 21.4.).

JOEGOSLAVISHE REGERING NAAR JERUSALEM.

Uit Jerusalem wordt vernomen, dat een niet genoemd lid van het Joegoslavische kabinet gedood werd, toen het vliegtuig, waarin Koning Peter en leden van het Kabinet, die uit Joegoslavië vluchtten, boven de Middellandse Zee werd aangevallen. Peter en de andere leden van het kabinet zouden veilig te Jerusalem zijn aangekomen. Met Peter zouden zich bevinden de Premier, Vice-Premier, Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Justitie. Men is van mening, dat het gezelschap Athene verliet voor een non-stop vlucht over de Middellandse Zee naar Jerusalem. (Beyrut, A.P. 21.4.).

BRITS OORLOGSCOMMUNIQUÉ.

Het communiqué van het Britse leger in Griekenland luidt: „Niettegenstaande voortdurende bombardementen gaat de terugtrekking van onze strijdkrachten naar nieuwe stellingen voort en is de bezetting daarvan haast beëindigd. De vijand dringt zeer voorzichtig voorwaarts, gedeeltelijk door de slechte wegen, doch grotendeels door de „ruwe behandeling", die men gehad heeft telkens als men met onze manschappen in aanraking kwam. Onze verliezen in manschappen zijn licht (Athene, (AP) 21.4).

BRITSE VLOOT BOMBARDEERT TRIPOLI.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat Britse oorlogsschepen de Libyse zeehaven Tripoli gisteren hebben gebombardeerd. Het communiqué, dat hierover werd uitgegeven luidde: „Een hevig bombardement van de haven van Tripoli werd uitgevoerd door onze marine-strijdkrachten in de ochtend van gisteren. De aanvallende strijdkracht bestond zowel uit zware als lichte eenheden. Er zijn nog geen verdere biezonderheden bekend (Londen, (AP) 22.4).

DOOR FRANKRIJK NAAR SPANJE.

In Vichy werd gerapporteerd, dat de Duitse voorwaarden, die te Parijs werden gebracht door Otto Abetz, de Duitse Ambassadeur te Parijs, inhielden een eis voor de doorgang van Duitse troepen naar Spanje. De Regering en de diplomatieke kringen zijn van mening, dat de Duitsers naar Spanje willen om te opereren tegen Gibraltar, teneinde zo het Westelijk einde van de Middellandse Zee te sluiten, welke operaties waarschijnlijk over enkele weken, doch mogelijk over een paar dagen zullen beginnen.

Deze eis zou door Abetz samen met andere voorwaarden naar Parijs gebracht zijn ,welke voor de duur van de wapenstilstand geldig zullen zijn. Er zijn verschillende rapporten, dat wanneer Darlan naar Parijs gaat, hij de voorwaarden van Abetz in ontvangst zal nemen, doch men verwacht, dat hij eerst met den vroegeren Vice-Premier Laval zal confereren vóór hij den Ambassadeur zal ontmoeten. Van ingelichte zijde zou Pétain absoluut onwillig zijn om de eis voor de doorlating van Duitse troepen toe te staan, aangezien dit als een oorlogsdaad zou kunnen worden beschouwd door de Engelsen, hetgeen hun reden zal geven om de hoofdverbindingswegen te bombarderen over het niet bezette gebied. Naar gerapporteerd wordt, is Duitsland bereid als concessie ogenblikkelijk een vredesverdrag te sluiten, waardoor men der Franse Regering de volstrekte souvereiniteit over het thans bezette gebied zal geven, behalve het gebied van de Kanaalkust, welk nodig is voor de operaties tegen de Engelsen (Vichy, (AP) 21.4).

CAIRO'S LUCHTVAARTCOMMUNIQUÉ.

Boven Griekenland werden gisteren tenminste 16 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Dit is de grootste oogst van één dag sedert Duitsland zijn offensief hier begon. Raf-gevechtsvliegtuigen, die terugkeerden van verkenningstochten, schoten een DO 17 neer, die vlammend omlaag viel. Boven Athene had een groot luchtgevecht plaats tussen een zeer grote formatie Duitse vliegtuigen en Britse gevechtsvliegtuigen, als resultaat, waarvan 14 vijandelijke vliegtuigen werden vernield.

Zeven duikbommenwerpers JU 88 en vijf ME 109's werden neergeschoten, alsmede twee niet geïdentificeerde vliegtuigen.

Een ME 109 werd door het afweergeschut neergehaald. Een belangrijk aantal andere Duitse vliegtuigen werd ernstig beschadigd en heeft waarschijnlijk zijn bases niet kunnen bereiken. Zeven van onze vliegtuigen keerden niet terug, doch het is bekend, dat drie piloten zich in veiligheid bevinden. Enige schade werd aan vliegvelden van de Raf toegebracht.

Door de vijanden bezette vliegvelden en vijandelijke troepencolonne's, die zich op weg bevonden, werden in de nacht van 19 op 20 April met succes door onze bommenwerpers aangevallen. Bij de aanval op het Katarini-vliegveld werden zware bommenwerpers gebruikt. De veroorzaakte brand kon op een afstand van 60 mijl worden gezien.

In Cyrenaica gingen onze bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen voort met het bombarderen van vijandelijke transporten, troepenconcentraties en landingsvelden. Gedurende de nacht van 19 op 20 April werden Derna, Benghazi en El Gazela hevig aangevallen, doch de wolken beletten de veroorzaakte schade goed waar te nemen. Gisteren werd Malta tweemaal aangevallen, doch geen schade werd aangericht, noch ongevallen veroorzaakt.

Onze gevechtsvliegtuigen vingen den vijand op en schoten drie CR 42-toestellen naar beneden. Verschillende piloten van drie vernielde vliegtuigen daalden met parachutes in zee neer.

Behalve de zeven vliegtuigen, die wij in Griekenland verloren, kwamen twee van onze bommenwerpers niet naar hun basis terug (Caïro, (AP) 21.4).

Het nieuws van vandaag.

Kleine Peter II van Joegoslavië, van wien bericht werd, dat hij in de H. Stad zou zitten, heeft een proclamatie tot zijn volk gericht, waarin hij wees op zijn grote voorouders. Een van Peters voorouders was George Petrovic, die bijgenaamd werd Kara (d.i. zwart). Zo ontstond Peters geslachtsnaam Karageorgevic, d.i. spruit van Zwarten George. Die George verwierf zich naam en faam in zijn strijd tegen de Turken. De Serben wilden niet allemaal meedoen, benauwd als ze waren voor de Turken. Kara George sloeg dan even een Turk dood, hing dien aan de dakgoot van het huis eens onwilligen, en dan kwam de man vanzelf wel. Anders ging hij eraan.

Uit dat geslacht sproot Peter II, die beloofd heeft „de banier van Joegoslavië hoog te houden." Het is misschien minder bekend, dat de banier van Joegoslavië dezelfde kleuren heeft als de onze, alleen in omgekeerde volgorde: Blauw-wit-rood.

Uit Istanbul komt een bericht, dat reeds maatregelen zouden zijn getroffen om Koning George van Hellas en familie te helpen evacueren. Die koning heeft een record van ballingschappen op zijn naam (blz. 3).

Larissa is door Nazies genomen, en hoe Britten en Duitsers in handgemeen vochten, wordt in een lang telegram op blz 3 beschreven.

Ter oriëntatie diene, dat vlak langs de Olympus (± 3000 meter hoog) de enige spoorlijn van Noord naar Zuid Griekenland loopt. Tussen de voet van de Olympus en de zee (de Golf van Thessaloniki) is slechts een heel smalle vlakte, een uitloper van het Tempe-dal, een strategische plek van eerste grootte, daar het de passage van Noord naar Zuid Griekenland volkomen beheerst. De wanden van het Tempe-dal zijn zéér steil. Het dal werd beroemd door de bezetting van Alexander den Grooten en Philippus. Larissa, zo vaak genoemd, ligt er middenin, aan de spoorlijn. Daarna loopt de trein weer omhoog tegen Pindus en Othrys gebergten, om tenslotte bij Lamia en de Thermopylae te komen. Vandaar naar Athene is het terrein veel gemakkelijker, het is de vlakte van Boeotië.

De Bulgaren zijn doende oude wensen te vervullen en gedeelten van Thracië te bezetten (blz. 1). Sinds het begin dezer eeuw zijn de steden daar 4 à 5 keer van bezit veranderd.

Er blijkt een dreiging te bestaan, dat de Nazies door Frankrijk naar Gibraltar zullen tijgen. Otto Abetz, de nazie-gezant in Parijs, heeft — aldus Vichy — daarover de nodige orders uit Berlijn gekregen (blz. 1). Wat Pétain zal doen? Open vraag, maar onze mening blijft, dat Europa's redding van Frankrijk komen moet.

Uit „De Tijd" knipten wij een interessant artikel over het onderwijs, en de plaats, die aan de overzeese gebiedsdelen toegekend wordt. Het staat op blz. 4 en is vooral van belang, omdat midden in oorlogstijd West Indië ook ter sprake komt.

De theorie der Levensruimte.

Wij kunnen geen redevoering van Hitler te horen krijgen of stereotiep komt in een of andere vorm de bewering terug, dat de gehele oorlog niets anders is dan een voortzetting van de oude strijd van Engeland om aan het Duitse volk zijn levensruimte te ontnemen.

Evenals zovele leuzen van het Nationaal Socialisme is ook „levensruimte" een zinledige leuze, waarmede thans de breinen beneveld en de harten misleid worden.

Het begrip is wel nooit gedefinieerd: niettemin is het vrij duidelijk wat er mee bedoeld wordt. Het heet dan, dat „grote volken" als het Duitse niet genoeg hebben aan hun eigen land en daarom rechten kunnen doen gelden op het grondgebied van hun kleinere naburen. En de historie van de laatste jaren heeft bewezen, dat Duitsland niet alleen „levensruimte" wil om normale handel te drijven, maar ook wanneer het, hoe maar ook, in zijn kraam te pas komt. Hij overweldigt Polen, Tsjechoslowakije, Oostenrijk, Denemarken, Noorwegen, Nederland, België Luxemburg, Hongarije, Slowakije, Roemenië, Bulgarije en valt zelfs Italië binnen, en zal in de toekomst natuurlijk nog meer landen gaan binnenvallen.

Niet alleen als leer is de Duitse constructie van de levensruimte door en door vals, maar de toegepaste practijk is door en door misdadig, zoals de geschiedenis der laatste jaren duidelijk leert.

Vóór 1914 was Duitsland een rijk land.

Alle aan Duitsland grenzende kleinere staten, en zelfs de grotere — Frankrijk bijv. was Duitslands beste klant! — hebben steeds niet afgedwongen, doch uit volkomen vrije wil de hoogst bereikbare handel met Duitsland gedreven; en, indien landen als Tsjechoslowakije en Polen met anderen een bondgenootschap hadden aangegaan, dan was dit niet om Duitsland aan te vallen — als men dàt inderdaad **gewild** had, zou men het zeker gedaan hebben, toen het Rijk militair zeer zwak was — doch uit een later, maar al te gerechtvaardigd gebleken vrees, dat zij door Duitsland zouden **worden** aangevallen, niet op grond van die bondgenootschappen, doch wegens Duitse aanspraken op hun grondgebied!......

Vóór de wereldoorlog 1914-1918 dankte het Duitse Keizerrijk aan deze natuurlijke en óók door het eigen belang der kleine buren ingegeven bereidvaardigheid tot de grootst mogelijke handel, een welhaast ongeëvenaarde machts- en welvaartspositie. Duitsland was toen een **zeer welvarend** land geworden en had in de 44 jaren, nadat het met Frankrijk de oorlog van 1870 had uitgevochten, een positie bereikt, als geen tweede mogendheid op het vasteland van Europa. Naast een hoog welvaartspeil en uitgebreide koloniën een door niemand geëvenaarde weermacht te land en alléén door het Engelse wereldrijk overtroffen macht ter zee.

Toen klonk, als een tarting van de waarheid, in 1914 het woord, dat anderen aan Duitsland „geen plaats onder de zon" gunden! De waarheid was, dat het Rijk „een plaats onder de zon" innam als nauwelijks een tweede land ter wereld-......

Aan het begrip „levensruimte" in de thans ontwikkelde zin, werd toen nog zelfs niet **gedacht.** Duitsland had overvloed levensruimte op zijn eigen groot grondgebied, omdat het zich tot eersten technieker en leverancier der wereld had ontwikkeld en zijn onderdanen in tal van andere landen grote kapitalen hadden belegd. Duitsland was een **rijk** land.

De leuze van de „plaats onder de zon" was dan ook eenvoudig een leuze, waarvan de werkelijke betekenis was, dat Duitsland een **overheersende rol** wilde spelen in Europa en de wereld.

Niemand twijfelde er dan ook aan, of indien Duitsland in 1914-1918 de oorlog gewonnen had, zou het vredesvoorwaarden hebben gedicteerd, welke het in die overheersende positie zouden hebben geplaatst.

Het is waar, dat de nederlaag van 1918 — kòn het anders? — Duitsland van die schitterende positie heeft beroofd. Het is waar, dat toen — kòn het anders? — harde dagen voor het Duitse volk zijn aangebroken. Het is óók waar, dat de overwinnaars toen niet verstandig zijn opgetreden, tegenover Duitse Regeringen, die bereid schenen tot een redelijke verstandhouding. **Het grootste deel zijner ellende had het Duitse volk echter aan zichzelf en aan zijn bewind te wijten!**

Autarkie dwong tot versobering en vasten.

Toen de nationaal-socialisten aan de macht kwamen, hebben zij van meet af met de grootste stelselmatigheid **hiernaar** gestreefd: dat Duitsland als het weer oorlog zou moeten voeren, geheel in zijn eigen behoeften zou kunnen voorzien. Aan dit doel werd alles opgeofferd. Met ontegenzeglijk grote resultaten: de werkloosheid werd overwonnen, er kon huis gehouden worden **zonder** een goudschat, de weermacht werd tot een duizelingwekkende hoogte opgevoerd.

Wat bleek echter?

Dit: dat dit systeem op de duur onhoudbaar zou zijn. Het Duitse volk moest voor zijn **eigen** onderhoud en voor de opbouw zijner weermacht, ook al omdat Ersatz-producten lange productie-omwegen nodig maakten, zóveel produceren, dat het krachten te kort kwam. Zelfs met verlenging van de werktijd kon het niet bereiken, dat dit lukte en dus ook de nodige producten aan het buitenland konden worden geleverd, waarmede die invoer van bepaalde grondstoffen en voedingsmiddelen , welke onvermijdelijk bleek, kon worden betaald. Toen moest tot besparing op het eigen gebruik worden overgegaan: vleesloze dagen, Eintopfmaaltijden, minder boter, minder vet, minder eieren en de uiterste zuinigheid op afval.

Wederom bleek, dat zelfs op deze wijze het doel niet kon worden bereikt.

Toen volgde Hitlers wanhoopskreet: het Duitse volk moet exporteren of sterven. Het zal nièt sterven, dùs het zal exporteren.

Welnu, uit deze mentaliteit is het begrip „levensruimte" geboren: de eigen mislukkingen werden toegeschreven aan het onvoldoende afnemen van Duitse goederen door de kleine buren, die nota bene — we wisten het in Nederland maar al te goed! — juist zelf in de grootste moeilijkheden geraakten, omdat de grote buur de goederen, die zij, o, zo gaarne, **wilden** uitvoeren, niet meer kon noch wilde afnemen, daar hij deze zoveel mogelijk in eigen land wilde vervaardigen of zijn volk besparing in het verbruik oplegde.

De Economie der kleine buren moet zich richten naar Duitsland.

In dit kader nu krijgt het plotseling gelanceerde begrip „levensruimte" zijn ware betekenis. Het kàn niet betekenen, dat alleen maar „normale handel" met de kleine buren verlangd wordt; want in de hersenen van geen hunner is het ooit opgekomen iets anders te willen dan wat ook hun eigen belang is: de grootst mogelijke handel met Duitsland. Indien deze zich inperkte, was dat nòch hùn wil, nòch een gevolg van hùn daden, maar uitsluitend en alleen het gevolg van het economisch systeem, waartoe het nationaal-socialistisch bewind volkomen vrijwillig was overgegaan.

Waar nu, „levensruimte" dit niet kàn betekenen, kan het niet anders dan dit betekenen: dat Duitsland zelf wenst te beoordelen, of die kleine buren wel al datgene doen op economisch terrein, wat het Derde Rijk wenst.

Deze theorie der „levensruimte", een levensruimte, welke buiten deze theorie voor een groot volk vanzelf ontstaat, en die andere theorie, dat ook Duitsland zelf zal beoordelen, of die kleine buren wel correct zijn in hunne betrekkingen met anderen opent de deur voor allerlei voorwendsels, om die kleine buren aan te vallen, als dit voor en door den groten buur nuttig wordt geacht. In feite betekent zij een contrôle-recht van den groten buur op de souvereiniteit van de kleine buren en was ze dus een uiterst gevaarlijke leuze, welke ieder ogenblik de oorlog tot die neutraal-willende-blijven, kleine buren kon uitstrekken.

Economisch gezien, was zij een noodsprong, gevolg van de misrekeningen van het eigen systeem.

Ethisch moreel gezien echter, was ze een natuurlijk gevolg van de nationale zelfverheffing en zelfsoverschatting, welke de grondslag vormt van de nationaal-socialistische Duitse staat. En deze zelfoverschatting nu is een zeer kennelijk gevolg van de ontwikkeling der Duitse wijsbegeerte sedert Kant, welke ertoe leidde en ertoe **moest** leiden, dat de Duitse Staat de **norm** van zijn handelen en zijn optreden tegenover anderen uitsluitend en alleen **in zichzelf** of in zijn **volk** of zijn ras **moest** gaan zoeken.

De consequente, van nature sterk op orde gerichte Duitse geest **moest** hiertoe komen, als aan de ene kant **vaste**, niet uit den mens stammende zedelijke normen werden verworpen, aan de andere kant de wanorde der individualistische vrijheid niet werd aanvaard.

Duitsland ging tot de uiterste consequentie.

Op dit gebied ligt echter niet alleen **Duitse** schuld doch niet minder die van anderen, de evenzeer de normen van handelen in den mens en in den mens alleen zijn gaan zoeken.

Het specifieke in de Duitse schuld is hier alleen: het gaan tot en het aanvaarden van de uiterste consequentie: de Staat-, of het Ras-God.

In andere staten is het op dit gebied meer tot de halfheid van een compromis gekomen. In Engeland en Frankrijk en elders — evenals trouwens, zij het in mindere mate in het vroegere **Keizerlijke Duitsland** — werd zelfs tot de uiterste grens van de individuele vrijheid gegaan met de bekende gevolgen, dat ook de individuele begeerlijkheid de leidende kracht werd in het economische, sociale en zelfs politieke leven.

De door Pius XI zo krachtig gegeselde **plutocratie** werd er een realiteit. Als dit verwijt van Duitse zijde tot de **tegenstanders** wordt gericht, is het op **zichzelf juist**. En het is misschien óók waar, dat Duitsland deze plutocratie in eigen land heeft vernietigd. Maar het dreef den duivel door Beëlzebub uit: het verving de plutocratie door de tyrannie van de almachtige een-partij-staat, waarin zeven duivelen de plaats innemen van den enen uitgedreven duivel!

Doch hier raken we nu ook de diepere **toekomstige** zin van het conflict: het is duidelijk (indien althans niet der tijden einde nadert), dat nóch de ene conceptie nóch de andere kan standhouden. Het geweldige nu uitgebroken conflict draagt het karakter van een gloeiende oven waarin zowel de ene als de andere tot as zal vergaan.

Beide stelsels zullen te niet gaan.

Aan de ene kant zal blijken, dat de selbstherrliche staat zich niet kan handhaven. Reeds heerst de honger in alle afzichtelijkheid in de overwonnen en leeggeplunderde landen, doch begint zich ook in Duitsland zelf voelbaar te maken. De hoefslag van den derde ruiter van de Apocalypse, die wij reeds enige jaren geleden in de verte vernamen, nadert hoorbaar! Ook de innerlijke reacties uit door tyrannie opgewekte haat beginnen zich, naar het schijnt reeds voelbaar te maken.

Doch van de andere kant is het ook zeker, dat de plutocratie haar ondergang tegemoet gaat. Reeds in de vorige wereldoorlog vertoonde zich als gevolg van de ontzagelijke geldleningen voor dingen, welke geen rente kunnen opbrengen, omdat zij tot productie-vernietiging in plaats van productie-uitbreiding leiden, de voordien ongekende waardevermindering van het geld. Doch thans worden veelvouden van de tonen bestede bedragen in vernietigingsmiddelen vastgelegd. Er is geen sprake van dat de rente der daartoe gesloten leningen ooit zal kunnen worden opgebracht door een wereld, waarin productieve krachten op ontzaglijke schaal zullen worden vernietigd.

De stelselmatige en doelbewuste samenwerking van alle resterende krachten, dus de georganiseerde maatschappij, waarin alle krachten op het gemene doel van het algemene welzijn worden gericht onder opperste leiding van een door het staatsgezag nieuw op te bouwen rechtsorde, zal zich dus als een onontkomenlijke **noodzakelijkheid** voordoen. De wereld na de oorlog zal er geheel anders uitzien dan de wereld daarvoor.

Men vrage echter niet welke verschrikkingen te voren over haar heen zullen gaan, als gevolg van maatschappelijke en staatkundige werkelijkheden, die het uiteindelijk gevolg zijn van de loochening der Goddelijke normen voor menselijk handelen!

De grootheid van deze tijd zit dan ook tenslotte hierin, dat de mens gedwongen wordt Gods stem te doen horen in het geweld van oorlog en rampen.

De toekomst hangt af van de vraag, of die stem zal worden verstaan.

De hachelijke positie der Nederlandse Unie.

De hachelijke positie der Nederlandse Unie.

De Gouvernementspersdient schrijft:

Overal waar Nederlanders wonen wordt met vurige belangstelling ontvangen wat uit en over het overweldigde vaderland bekend wordt. Alles wat daar geschiedt is ook inderdaad uiterst belangwekkend. Zowel datgene wat de overweldiger doet, als wat in het Nederlandse volk, dat zich naar geest en hart, in overgrote meerderheid niet overweldigen laat, omgaat.

Alles wat, officieel, in Nederland geschiedt — daar kan men staat op maken — geschiedt bij de gratie of bij de gunst van den overweldiger.

En dit vooropstellend kunnen wij vier groepen van Nederlanders onderscheiden.

De eerste (in ieder opzicht) is de actieve-onofficiële. Dat zijn de onverzoenlijken, die de Duitsers benadelen, waar en zoveel zij kunnen. Hun voorhoede bestaat uit dappere mannen als de „Geuzen", als de achttien die, voor het vuurpeleton, met het „Nederland zal herrijzen!" op de lippen, de dood vonden.

De **tweede** groep bestaat uit hen die — zonder nu bepaald actieve tegenstand te bieden het den vijand door hun onwil om ook maar ergens aan mede te werken lastig genoeg maken: dat zijn de Nederlanders die in gevangenissen en concentratiekampen zijn gesloten en mannen als Colijn, Slotemaker de Bruïne, Wendelaar, Vorrink en talloze anderen.

De **derde** groep is die der verraders, de N.S.B.'ers, Nationaal-Fronters, N.S.N.A.P.'ers Kruytianen, Waag-mensen, die zo dicht bij elkaar staan, dat zij voortdurend aan het bakkeleien zijn. Deze laatste groep haalt, alles bij elkaar, de 60.000 aanhangers zeker **niet.**

De grootste — en **vierde** — groep is de Nederlandse Unie, die meer dan een millioen leden heeft. Omtrent deze groep heerst de grootste onzekerheid, niet alleen in de ver-verwijderde delen van het Nederlandse Imperium, doch ook in Nederland zelf. De indruk lijkt niet ongerechtvaardigd dat de Nederlandse Unie, hoewel zij „een hernieuwing op socialistische basis" beoogt (althans zegt te beogen) in wezen Anti-Nationaal-socialistisch is. Dat zij met andere woorden — althans aan de N.S.B. de wind uit de zeilen wil nemen en dat naar haar vele anti-N.S.B. elementen zijn [illegible]".

Voorlopig tracht, zo is onze indruk, de Nederlandse Unie den Duitser een vinger te geven opdat hij niet de hele hand neme. Dit lijkt een heel gewaagd spel. En het is te voorzien, dat de Duitser, wanneer hij tenslotte niet de hele hand (goedschiks of kwaadschiks) krijgt, zijn eigen beide handen gebruiken zal om de Unie om hals te brengen.

Een goede kijk op de in wezen wankele, positie van de Unie, geeft een onlangs in het Unie-orgaan verschenen artikel ondertekend door het driemanschap dat de Unie leidt en de daarop door het „Nationale Dagblad" (orgaan van de N.S.B.) geschreven repliek.

Het slot van het artikel in „De Unie" luidt:

„In versneld tempo bouwen wij verder aan de vernieuwing, die zich hier en daar reeds voor de oorlog had ingezet. Het goede uit het verleden miskennen wij geenszins, maar met al het negatieve en reactionnaire, met al hetgeen werkelijk verouderd is, breken wij definitief.

Wij verplichten niemand lid te blijven van de Nederlandse Unie, maar als hij lid blijft, heeft hij het programma van De Unie te aanvaarden en de leiding te volgen. Wat wij nu moeten vormen, is dat getal van getrouwen, die in een geest van waarachtige kameraadschap en alles opofferende bereidheid zichzelf inzetten voor de volksraad. Van die getrouwen, in wier hart geen plaats is voor haat, omdat het vervuld is van een alles opofferende liefde voor het volk. Van hen, die de oude wereld volledig hebben vaarwel gezegd. Die vaarwel hebben gezegd aan de partijpolitieke versnippering en de schadelijke kloven op maatschappelijk en godsdienstig gebied. Die daarvoor in de plaats willen stellen een daadwerkelijk beleefd socialisme en een strijdbaar nationalisme. Die de gedachten, welke ten grondslag liggen aan de arbeidsdienst en aan een gezamenlijke, centrale krachtsinspanning tot leniging van de noden van ons volk, begroeten als een uiting van de nieuwe socialistische gemeenschap. Die het sociaal-economische leven corporatief willen geordend zien en het politieke leven geleid door een sterk centraal gezag. Die aanvaarden, dat ook de volkeren in Europa een gemeenschap moeten vormen, d.i. een orde-volle eenheid, waarin volstrekte eerbiediging van iedere volkspersoonlijkheid, wederzijds vertrouwen, daadwerkelijke samenwerking en leiding onmisbare elementen zijn. Die begrijpen, dat in de internationale samenleving ieder volk de plaats krijgt, die het verdient en dat de plaats van ons volk, als vroeger in de geschiedenis, groot zal zijn, als het daarvoor werken en strijden wil.

Het zijn de idealen, die de grondslag vormen van de Nederlandse Unie. In het licht van deze idealen is zij het tweede halfjaar van haar bestaan begonnen, een tweede periode van werken en lijden en strijden om de toekomst van ons volk."

En hier is het artikel van het „Nationale" Dagblad:

„Aangenomen, dat het Driemanschap meent wat het schrijft en de macht en de moed heeft, zijn woorden waar te maken, dan staat het thans voor een tragisch conflict.

Het heeft — duidelijk blijkt dit uit het eerste gedeelte van het artikel — zijn hart verloren aan het verblindende getal. Het is er trots op, dat het erin geslaagd is in Nederland een „massabeweging" in het leven te roepen. Gaat het echter thans het ideaal vooropstellen en eist het van zijn leden, dat deze voor het ideaal van de Unie alles over zullen hebben, dan is het met het grote ledental gedaan en de massabeweging zinkt even snel ineen als zij ontstaan is.

Onherroepelijk zal het dan alles uit moeten stoten, dat om het program der Unie geen zier geeft, maar in deze organisatie slechts een veilige dekmantel voor reactionnaire gezondheid en voor het bevredigen van stompzinnige haat jegens het nationaal-socialisme ziet. Met dezelfde vaart verdwijnen dan ook de oude dames, die Unie-speldjes dragen omdat dat in zekere kringen zo „hoort", zoals het vroeger hoorde met gebroken geweertje te lopen of jo-po te spelen. **Uit de Unie-gelederen moeten dan ook de opgeschoten jongens verdwijnen, die Unielid zijn geworden om relletjes te verwekken.** Natuurlijk gaan ook al diegenen heen, die onder meerderen of minderen druk van wereldlijke en geestelijke autoriteiten tot de Unie zijn toegetreden, zonder te weten wat deze organisatie wil en het spreekt van zelf, dat geen Jood langer lid blijft, gezien het onverzoenlijke standpunt, dat deze mensen jegens de bezettende overheid, waar de Unie loyaal tegenover zegt te staan, innemen.

Wie blijven er dan over? Als het der Unie werkelijk ernst is met de zuivering van haar rijen: slechts zeer weinigen. Want de Unie heeft slechts een grote vlucht kunnen nemen, omdat het volk, dat zeven jaar en langer volkomen misleid is, in de Unie een organisatie zag, die het doorbreken van het gehate nieuwe zou tegenhouden. Het aantal dergenen, die naar de Unie gingen om de idealen, die in haar program staan, is zeer gering, want de meeste Nederlanders, die ondanks misleiding door pers en overheid tot het inzicht zijn gekomen, dat met het oude gebroken en voor nieuwe idealen gestreden moet worden, hebben reeds lang hun richting gekozen en zijn lid geworden der N.S.B., ook al hadden sommigen misschien enkele bezwaren tegen deze Beweging, die fouten heeft gemaakt als alle andere."

De Gouvernementspersdienst heeft aan deze polemiek aandacht geschonken omdat deze zijns inziens, bij veel onduidelijkheid, toch althans in dit opzicht zo duidelijk is: dat zij licht werpt op de hachelijke positie van de Nederlandse Unie. In de toekomst zal deze hachelijkheid wellicht nog duidelijker gaan blijken.

EMMASTAD

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Geb. vis, geb. aard., sperciebonen.

Morgen: Geb. lever, puree, doperwten.

Agenda:

Dinsdag 22 April 19.30 uur
Competitie biljarten „C" klasse.
Woensdag 23 April 19.30 uur
Competitie biljarten Hoofdklasse.
Donderdag 24 April 19.30 uur
Competitie biljarten „B" klasse.
Vrijdag 25 April 19.30 uur
Competitie biljarten „A" klasse.
Maandag, 28 April 19.30 uur.
Competitie biljarten „B" klasse.

WACHTDIENSTEN.

Dinsdag, 22 April 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, Will. de Zwijgerlaan 5.

VOOR WIE ZIJN DEZE BRIEVEN BESTEMD?

Ontvangen van fam. C. Burgestede, Amerongen via den Heer M. W. Boersma (C.S.M.).

Aanhef: Beste Bertus, Gretha en Alie.
Ondertekening: Vader en Dirkje.
Biezonderheden: De naam Couvée wordt er in genoemd.

Ontvangen van fam. P. de Jongh, Dorpsweg, Rotterdam via Furness Withy & Co., New York.
Aanhef: Beste Ies.
Ondertekening: Je zuster Lena.

Brieven af te halen bij de afdeling Personeel.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Hockey.

Donderdag 24 April as., onderlinge wedstrijd tussen de volgende elftallen.
Aanvang 16.45 uur.

Rood.

Lambij
Mevr. Brepols v.d. Vijver
Doeland v. Doorninck Mevr. Hulsebosch
Broek v. Wezel Deelen Mej. Nolte Kuipers

De Mol Mevr. Kemper v. Beveren Hartgers Soederhuizen
Mej. v.d. Steen Kwestro Van Zanten
Bunte Mevr. De Vries Kögeler

Wit.

Reserves rood: Mevr. Deelen, Breedveld, Petit, Groothuis.

Reserves Wit: Mej. Klooster, v. Schouwenburg, v.d. Kamp, Henegouwen.

Scheidsrechters: J. de Boer en Van Manen.

SCHERMEN.

Het blijkt, dat er onder onze leden nog steeds animo bestaat voor de schermsport. Teneinde te kunnen nagaan of de mogelijkheid bestaat om wederom een scherm-afdeling op te richten, verzoeken wij belangstellenden zich in verbinding te willen stellen met de heren Van Kekem of Rosenthal.

PHOTO'S PRINSELIJKE FAMILIE.

Hierdoor verzoeken wij een ieder, die photo's van de Prinselijke Familie via Club Asiento bij de jongedames Heshusius, Kreps, Ferré-Dussel, Rustige en Muskus heeft besteld, deze photo's in de Club Asiento af te halen.

Politiek en Oorlog

BRITTEN EN NAZIES WAREN SLAAGS IN GRIEKENLAND.

Edward Kennedy, een correspondent, die zich in Griekenland bevindt bij de Britse troepen, geeft het volgende verslag van de strijd: Een machtige Duitse gemechaniseerde opmars, bijgestaan door een vreselijke luchtmacht dwingt de Engelsen zich naar nieuwe stellingen terug te trekken. De terugtocht wordt echter uitgevoerd met betrekkelijk weinig verliezen, terwijl de Duitsers uit drie richtingen de vlakte van Thessalië [d.i. het Teme-dal, waarover meer in het „Nieuws van vandaag" — Red.]. binnenstormden, Larrissa namen en naar het Zuiden drongen zonder in staat te zijn de Engelsen af te snijden en gevangen te nemen. Na in de steile passen gedurende bijna twee weken te zijn tegengehouden, daalden de Duitsers in de ochtend van Vrijdag van de bergen, eerst door de Grevena-Pas waar zij de Griekse verdedigers overrompelden. De Britse gepantserde eenheden hielden de opmars tijdelijk tegen, doch het gevaar van te worden afgesneden verplichtte hen om terug te trekken onder achterlating van lichte dekkingstroepen, welke de Duitsers verschillende dagen wisten tegen te houden en hen bij hevige gevechten geweldige verliezen toebrachten.

Een tweede doorbraak ten Zuiden van Servia, waar de Australische dekkingstroepen, na het dagenlang tegen landaanvallen en verpletterende bombardementen uitgehouden te hebben, wegslipten om nieuwe stellingen in te nemen. Een derde doorbraak geschiedde bij de kust langs de berg, waar Duitse ingenieurs de zwaar gebarricadeerde spoorwegtunnel openden, zodat de tanks erdoor konden snellen. De verdedigers in deze sector trokken ordelijk terug na een fikse strijd tegen de Duitsers geleverd te hebben. De Duitsers trachtten toen al de Britse troepen ten Noorden van Larissa te vangen, wier enige weg naar het Zuiden was door die zwaar gebombardeerde stad. Hoewel 50 bommenwerpers bij een aanval werden gebruikt en de stad in puin legden, bleven vier bruggen, die de Engelsen moesten overtrekken intact, tot zij deze achter zich opbliezen. De aanvallen van de Luftwaffe hebben weinig werkelijk effect gehad. Geen enkele belangrijke brug is hier vernield. Men maakte hier en daar bomkraters op de wegen en vernielde enkele voertuigen, doch het constante machinegeweervuur eiste betrekkelijk weinig levens. Terugtrekkende samen met de Engelsen maakte ik meer dan vijftig luchtaanvallen mee. Een aanval werd gedaan door veertig vliegtuigen, die heen en weer over de weg vlogen, terwijl ik in de modder van een rivierbedding lag. Dit duurde anderhalf uur. De rest van de dag gingen wij nooit langer dan 20 minuten vooruit zonder het geronk te horen van naderende vliegtuigen en de auto op de weg achter te laten en te rennen om een schuilplaats te zoeken (Met de Britse strijdkrachten in Griekenland, (AP) 21.4).

PLYMOUTH AANGEVALLEN.

Duitse vliegtuigen hebben in de afgelopen nacht en hedenmorgen vroeg de havenstad Plymouth heftig aangevallen. Uren lang stortten de vliegtuigen brandbommen en brisantbommen op de stad, niettegenstaande een intens spervuur der afweerkanonnen, welk op een afstand van 40 mijl zichtbaar was. Men gelooft, dat het aantal doden groot is (Plymouth, (AP) 22.4).

PROCLAMATIE VAN KONING PETER.

Volgens berichten, die te Londen werden ontvangen, werd aangeduid, dat Koning Peter veilig ergens in het Midden-Oosten is gearriveerd. Na zijn aankomst richtte hij de volgende proclamatie tot zijn volk:

„Hoewel ik verplicht was nationaal grondgebied te verlaten, het land gesteld ziende voor een superieure vijandelijke strijdmacht, wil dit niet zeggen, dat ik de strijd voor de eer van onze vlag heb opgegeven. Het voorbeeld volgende van mijn grote voorouders, zal ik tot mijn laatste adem de banier van Joegoslavië hoog houden."

Peter dankte tevens de Serben, Kroaten en Slovenen voor het bijstaan van het Koninkrijk vóór zijn val en zeide, dat de Regering het vaderland verliet, opdat er niet van gezegd zou worden, dat deze een wettige vertegenwoordiger was van het volk, dat gecapituleerd heeft (Londen, (AP) 21.4).

TORPEDOJAGERS LIGGEN GEREED.

Naar gerapporteerd wordt, liggen twee torpedojagers in Griekenland sedert Donderdag onder stoom gereed om Koning George, zijn Koninklijke familie en Griekse autoriteiten uit Athene weg te voeren. De Koning steide echter het vertrek uit en heeft na de dood van Premier Korozis haast alleen de Regering voortgezet (Istanbul, (AP) 21.4).

GRIEKS COMMUNIQUÉ.

Het Griekse Hoofdkwartier gaf een communiqué uit, waarin werd medegedeeld, dat de terugtrekking der troepen naar nieuwe stellingen volkomen succesvol is geschied (Athene, (AP) 21.4).

UITNODIGING AAN ROOSEVELT.

De Premier van Canada Mackenzie King nodigde President Roosevelt uit naar Ottawa te komen, terwijl het Parlement in zitting is en verblijf te houden in het Regeringsgebouw gedurende ongeveer twee dagen. Naar gezegd wordt, is de President verlangend om een bezoek te brengen aan Ottawa, doch kan hij de datum nog niet vaststellen (Ottawa, (AP) 21.4).

CURACAO.

CUROM-NIEUWS.

Programma Wo.: 8.35 Nieuwsbulletin.
12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door lunchmuziek.
19.30 Populaire Centraal- en Zuid-Amerikaanse muziek, aangeboden door de firma Th. A. Henriquez.
20.30 Nederlands Nieuws en Nieuwsberichten.
20.45 Gevarieerd Programma.
21.45 Wilhelmus, sluiting.

De luisteraars willen hun toestel wel zo zacht afstellen, dat ook hun buren of huisgenoten van hùn radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel rusten.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdienst:
Otrabanda: Central.
Punda: Wilhelmina.

„SANTA ROSA" KOMT DONDERDAG.

Wegens vertraging zal de „Santa Rosa" weder te laat komen en dus eerst op Donderdagmorgen 24 April hier arriveren.

BONDSELFTAL NED. MILITAIREN 3—1.

De wedstrijd van eergisteren van het Curaçaose elftal tegen een elftal van de Nederlandse Militairen kon ons over het algemeen niet bekoren.

Daarvoor werd er te weinig samengespeeld. Hoewel het elftal duidelijk sterker was dan de Militairen, hebben de laatsten toch een goede partij te zien gegeven. Vooral de verdediging der Militairen was goed, terwijl het gehele elftal met veel meer enthousiasme speelde dan het Bondselftal. Men wist dan ook gauw het eerste doelpunt te scoren. Voor de rust wist Curaçao de score echter in te halen en zelfs 2—1 te maken. De eerste bal was het resultaat van een kort samenspel, dat door Hernandez werd omgezet in een doelpunt. De tweede bal werd door Nahar fijn aan Jansen (Dacadan) doorgegeven, die verder weinig werk had. De derde bal van het Curaçaose elftal na de rust werd door Nahar ingeschopt uit een voorzet van rechts.

Als wij het gehele elftal samen vatten, kon dit, zoals boven reeds gezegd, ons niet bekoren. Men speelde te verward en het schieten vooral was abominabel. Neen hoor, dat zal in Costa Rica anders moeten, waaraan wij dan ook niet twijfelen, aangezien de jongens dan met meer spirit zullen spelen, dan thans het geval was.

Om de afzonderlijke spelers te noemen, kunnen wij beginnen met Salcedo, die weinig werk om handen had. De enige bal, die hem gepasseerd is, was buiten zijn bereik. Het stel backs was onvoldoende. Er kan ook weinig van gezegd worden, aangezien Bakhuis was ingevallen. Hij was toch nog beter dan zijn partner Confessor. Thodé als linkshalf was goed. Dit is een energieke jonge speler, die veel belooft. Rosario als centerhalf verdedigde wel goed, doch wist zijn voorhoede niet genoeg te voeden. Knoppie als rechtshalf hebben wij wel eens beter gezien. Zijn plaats is hij echter volkomen waard. Bernabela als linksbuiten was uitstekend. Hij zal het zeker goed lappen. Hernandez als linksbinnen was dikwijls niet op zijn plaats. Hij zwoegt echter erg hard, hetgeen gisteren niet van allen gezegd kon worden.

Het schieten van Nahar was deze middag niet erg goed. Zijn spelverdeling was echter âf. Als midvoor heeft Curaçao geen betere speler. De gehele rechter vleugel was slecht. Jansen was onvoldoende. Hij mag in zijn club wel een goalgetter zijn, maar een uitmuntende speler is hij niet. Panneflek speelde lusteloos. Hij presteerde al bitter weinig. Wij zien hem liever niet als rechtsbuiten, maar eerder als linksbinnen. De voorhoede, zoals wij ons die indenken het beste werk te zullen presteren zou moeten bestaan uit: (v.l.n.r.) Bernabela, Pardo Nahar, Hernandez en Becker.

Dat het geleverde spel ons echter niet moet ontmoedigen voor de komende wedstrijden in Costa Rica, mag wel gezegd worden. Curaçao zoals dat gespeeld heeft tegen de Paraguayos en vooral tegen het elftal van Costa Rica en dat van Argentinië heeft reeds eerder getoond buitengewoon verrassend spel te kunnen leveren. Laat ons dan ook de jongens die straks de Nederlanse kleuren op het sportveld zullen moeten hooghouden, het beste wensen en hopen, dat zij zullen vertrekken met het vaste voornemen het kampioenschap van Middel-Amerika te veroveren.

HOOG BEZOEK VAN CARACAS.

Heden arriveert per vliegtuig Zijn Excellentie Mr. A Methöfer, Nederlands gezant te Caracas. De Adjudant van Zijn Excellentie den Gouverneur, Lt. E. van de Laarschot, was op Hato aanwezig om den hogen gast te ontvangen. De gezant zal zijn intrek nemen in Piscaderabaai.

Vandaag om 19 uur zal de Gouverneur zijn gast een diner aanbieden op zijn Residentie. Buiten de beiden Excellenties zullen nog aanzitten Mevrouw en Mejuffrouw Wouters, de heer en Mevrouw Gronemeyer, mejuffrouw R. da Costa Gomez, de heer en mevrouw Richard Henriquez en adjudant van de Laarschot.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

Voetbal Juniorentournooi:
Boca Junior — Excelsior 3—1.
Olympia — Tropiaal 1—3.

DE ZEELIEDEN EEN DAGJE UIT.

Gisteren gingen van het Apostolaat ter Zee uit ongeveer 20 zeelieden, waarvan de meesten behoorden tot het ss „El Libertador", een dagje naar buiten. Allereerst werd een bezoek gebracht aan het vliegveld Hato en werden onder leiding van den Heer Hollenberg de vliegmachines bekeken. Op practische en bevattelijke wijze werd een uitleg gegeven, die biezonder in de smaak viel, vooral daar de meeste mannen nog nooit een vliegtuig van dichtbij gezien hadden. Wel in de lucht en **tijdens het afgooien van bommen**. De heer Bouman, voorzitter van de vereniging „Onze Vloot" onthaalde het gezelschap op een koele dronk en sigaren. Vol dankbaarheid en enthousiasme voor de gulle ontvangst en het interessante bedrijf vertrokken de zeelieden naar de grot van Hato. Hier trok men met vlammende flambouwen door de grillige grot.

Na deze leerzame en romantische tocht vertrok men naar de plantage Brakkeput, alwaar de kruisvaarders van Sint Jan de zeevaarders met open armen ontvingen. Een heerlijk maal stond klaar. De rest van de dag werd doorgebracht met zwemmen en alle mogelijke pleziertjes. Om 19.30 vertrok men weder naar de stad uiterst tevreden en dankbaar voor de heerlijke dag, die het Apostolaat ter Zee hun bereid had.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat het Duitse corps in Afrika de opmars naar het Oosten van de Egyptische grenspost Sollum uit hervat heeft.

Van Duitse zijde meldt men verder, dat de Duitse troepen in Griekenland Port Volos, Ioannina en Lamia bezet hebben. Lamia ligt even ten Noorden van de Thermopylae.

Uit Londen wordt intussen uit gezaghebbende kringen gemeld, dat de strijdkrachten in Griekenland door Lamia terugtrokken. Men weigerde echter mede te delen, waar de troepen zich bevinden of wat deze van plan zijn te doen.

Gisteren bij de schemering vielen Britse bommenwerpers Le Havre aan waar men bommen liet vallen tussen de gebouwen aan de kaden.

Van Duitse zijde meldt men, dat behalve een hevige aanval op Plymouth, tevens de stad Yarmouth in de afgelopen nacht werd aangevallen. Bij het middaguur toen de Londenaars uit hun kantoren en winkels kwamen voor de lunch weerklonk te Londen wederom het luchtalarm.

Het vlootbombardement van Tripoli zou veertig minuten hebben geduurd en hevige schade hebben aangericht aan de stad, de haven en de scheepvaart.

Bij deze aanval werd de vloot niet erg gehinderd.

In Abessinië hebben de Britse troepen, die naar Dessie oprukken van verschillende zijden gisteren 450 gevangenen gemaakt. Op ongeveer 100 mijl ten Noorden van Dessie zou een Britse troepenmacht een garnizoen met 200 man te Samre hebben veroverd. Bij Tobruk en Sollum in Noord Afrika worden patrouilleactiviteiten gemeld. Er is geen bevestiging van het Duitse bericht, dat de opmars van de as-strijdkrachten in Egypte hervat zou zijn.

Z.H. de Paus benoemde Monseigneur Filipo Condura van Sao Luz do Maranhao tot Bisschop van Ilheos in Brazilië. De Paus benoemde tevens Pater Germano Vega tot Titulair bisschop van Oreo en Prelate Nullius van Jatahy, Brazilië.

Het Gebiedsdeel Suriname.

Productie.

De totale oppervlakte van het ontgonnen land in het Gebiedsdeel is zo ongeveer 150 vierkante mijl, waarvan één-derde bestaat uit grote plantages en de rest uit kleine boerenbedrijven.

Het ontgonnen land is bijna geheel beperkt tot de kleistrook langs de kust, waar de kleine boerderijen ver uit elkaar liggen en de boeren een zware strijd met het water leveren. Een onderzoek, dat kort geleden werd ingesteld, heeft aangetoond, dat ongeveer 1400 vierkante mijl van de kleistrook natuurlijk kan worden drooggelegd bij eb en dus waarschijnlijk zeer geschikt zou zijn voor ontginning, hoewel de kosten hiervan niet weinig zouden zijn.

Toen de slavernij nog bestond, was het winstgevend om de plantages te bewerken, maar deze zijn grotendeels verlaten of samengeveegd tot grote landerijen, die beter geschikt zijn om er de moderne methoden van de handelsbouw op toe te passen.

In 1936 waren er 51 grote handelsplantages, die samen 9069 arbeiders in dienst hadden. Hiervan waren er 48 voornamelijk beplant met koffie: ieder had een oppervlakte van ongeveer 400 acres en het gezamenlijke aantal arbeiders bedroeg 5475. De overige drie, die 3691 arbeiders in dienst hadden, hielden zich voornamelijk bezig met de suikerproductie. De totale beplante oppervlakte van de drie suikerplantages was 7571 acres, waarvan 5854 acres tot één plantage behoorden, waar 2733 arbeiders werkzaam waren.

De elf voornaamste gewassen, ingedeeld naar hun waarde in 1937 waarde in duizenden guldens) waren: suiker (1178), rijst (1061), koffie (469), weegbree (329), olienootjes (212), cocosnoten (162), koren (72), cacao (49), bananen (43), groenten (22) en sinaasappelen (21). Suiker wordt uitsluitend en koffie voor het overgrote deel op de grote handelsplantages verbouwd. De andere gewassen worden alle van de kleine plantages verkregen, behalve ongeveer één-derde van de sinaasappelen.

Veel moeilijkheden in de landbouw.

De landbouwproductie van Suriname is aan vele veranderingen en moeilijkheden onderhevig geweest. Tot voor kort waren suiker, koffie en rijst de meest belangrijke uitgevoerde landbouwproducten.

In 1870 waren er ongeveer 75 suikerplantages, waarvan ongeveer 13.300 acres bebouwd werden en waarvan de productie 11.020 ton bedroeg. Tegenwoordig produceren de drie suikerplantages, waarvan een kleiner oppervlak bebouwd wordt dan in 1870, een grotere hoeveelheid suiker — 15.700 ton in 1936. De Surinaamse suikerindustrie is echter relatief gesproken, van veel minder belang geworden in de loop der jaren vergeleken met die van Cuba, Java en andere grote suikerproductiecentra. Sedert de mislukking van de bananenoogst in 1911, is men op groter schaal Liberia-koffie gaan verbouwen. Vóór 1936 werd een aanzienlijk deel van dit gewas uitgevoerd naar de Verenigde Staten, maar daarna is de Amerikaanse markt voor Liberia-koffie hermetisch gesloten geweest volgens een wet van de New-Yorkse Koffie- en Suikerbeurs, waardoor de Surinaamse productie vanzelfsprekend teruggelopen is. Rijst, die vroeger alleen maar voor het verbruik werd verbouwd, is thans het gewas, waarvan de grootste hoeveelheid verbouwd wordt en dat het tweede in waarde is voor de uitvoer. In 1938 werd 20% van de rijst uitgevoerd, maar sinds Juli 1940 is de uitvoer wettelijk verboden met het oog op het **plaatselijke voedselprobleem.**

De Panamaziekte heeft in 1911 radicaal een einde gemaakt aan de bananenkwekerij, maar sedert 1930 is hier weer wat opleving in gekomen. Cacao, dat vroeger een belangrijk gewas was, wordt nu bijna nog maar alleen voor het plaatselijk verbruik verbouwd. Hout en balata krijgt men uit de bossen in het binnenland. Balata is de latex van de „Bully tree", waarvan een vervangmiddel voor rubber wordt gemaakt, dat voor de fabricage van golfballen wordt gebruikt.

Het voornaamste product van het Gebiedsdeel is bauxiet, dat sinds 1922 uitgevoerd wordt. Een vertegenwoordiging van de Aluminium Company of America (Alcoa) is belast met het ontginnen hiervan in Moengo aan de Cottica-rivier, 104 mijlen van de riviermond verwijderd, en is bezig een nieuwe mijn aan te leggen en een raffinaderij in Paranam aan de Surinamerivier, ongeveer 20 mijlen boven Paramaribo op te richten.

De export van bauxiet steeg van ongeveer 172.000 ton in 1927 tot 500.000 ton in 1939. Het belang van de bauxiet van Suriname voor de Verenigde Staten blijkt duidelijk uit de volgende cijfers voor 1938 (zie tabel 2). De productie in de Verenigde Staten van bauxiet was 323.818 ton: import in de Verenigde Staten bedroeg 355.693, waarvan 386 756 van Suriname afkomstig was en 60.444 van Brits Guiana. Men vindt in Suriname ook goudmijnen en na de bauxiet is goud het meest waardevolle uitgevoerde product.

Tabel 2: Suriname: Export 1937 en 1939, (Waarden in duizenden guldens)).

Artikel: Bauxiet; totale waarde: 4.904; 1937; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Verenigde Staten: welk gedeelte alles: 1939 totale waarde: 5.294.

Artikel: Goud; totale waarde: 744; 1937; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland; welk gedeelte: alles; 1939 totale waarde: 607.

Artikel: Suikerproducten: totale waarde: 682; 1939 totale waarde: 454.

Artikel: Suiker: 1937; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland; welk gedeelte: 623; 1939 totale waarde: 410.

Artikel: Rum: 1937; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland en Engeland; welk gedeelte: 28: 1939 totale waarde: 18.

Artikel: Molasse: 1937; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Brits Guiana; welk gedeelte: 32: 1939 totale waarde: 25.

Artikel: Koffie: totale waarde: 529; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland en Noorwegen; welk deelte: 300 en 164; 1939 totale waarde: 593.

Artikel: Rijst; 414: voornaamste landen, waarvoor bestemd: Quadeloupe, Martinique, Franse Guiana: 1939 totale waarde: 381.

Artikel: Balata: totale waarde: 190; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Engeland, Noorwegen, Duitsland, Brits Guiana: 1939 totale waarde: 437.

Artikel: Hout: totale waarde: 69; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Diversen: 1939 totale waarde: 91.

Artikel: Fruit: sinaasappelen; totale waarde: 9: voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland, Curaçao; welk gedeelte: 7.3; 1939 totale waarde: 15.

Artikel: Fruit: Bananen; voornaamste landen, waarvoor bestemd: Nederland; welk gedeelte: 0.8.

Handel.

De handelsbalans van het Gebiedsdeel is de laatste jaren in het algemeen ongunstig geweest, maar in 1937 en, in geringer mate in 1939, heeft de verhoogde uitvoer van bauxiet naar de Verenigde Staten er een gunstige balans van gemaakt. In 1933 was de waarde van de totale export (in duizenden guldens) 3802, waarvan 43% naar Nederland ging en 38% naar de Verenigde Staten. In 1937 was de waarde gestegen tot 7570, waarvan 25.6% naar Nederland en 65.6% naar de Verenigde Staten ging. In 1938 ging de totale waarde van de export weer wat achteruit, wat hoofdzakelijk te wijten was aan de geldaalde prijs van de bauxiet. In 1939 echter steeg deze weer; er hadden verschepingen plaats op veel groter schaal, zodat de totale waarde van de export weer opliep tot 7959, waarvan 16.5% naar Engeland en 71.8% naar de Verenigde Staten ging. Wanneer de export van de bauxiet (wat allemaal bestemd is voor de Verenigde Staten) niet bij de totale waarde was inbegrepen, zouden de verhoudingen heel anders geweest zijn, n.l. 49% naar Nederland en 19% naar de Verenigde Staten.

Tussen 1933 en 1939 steeg de totale import in waarde van 4899 tot 7882 (in duizenden guldens); in 1933 zond Nederland ongeveer 39% en de Verenigde Staten ongeveer 20% van de import, maar in 1939 was het aandeel van Nederland gedaald tot 34% en dat van de Verenigde Staten tot 30%. Er heeft een aanhoudende vermindering plaats gehad in de importwaarde van Engeland (12.3% van de totale import in 1935 en 5.3% in 1939), een kleine toename in die van Japan (8.4% in 1935 en 9.4% in 1939), terwijl de importwaarden van Duitsland en Trinidad gelijk zijn gebleven en iets minder bedragen dan 5% van de totale import.

Tabel 2 en tabel 3 tonen interessante feiten, wat de handel in 1937 en 1939 betreft.

Tabel 3: Suriname: Import 1937 (waarden in duizenden guldens).

Artikelen: Fabrieksgoederen; totale waarde: 3.774.

Voornaamste landen van herkomst van de geïmporteerde goederen:

Nederland; deel 1.260; Verenigde Staten: deel 785; Japan; deel: 597; Engeland; deel: 442; Duitsland: deel: 234.

Artikelen: Levensmiddelen en dranken; totale waarde: 2.131.

Voornaamste landen van herkomst van de geïmporteerde goederen:

Nederland; deel 1.063; Verenigde Staten: deel: 497; Engeland: deel: 164; Argentinië; deel: 147.

Artikelen: ruwe grondstoffen en gedeeltelijk vervaardigde goederen; totale waarde: 692.

Voornaamste landen van herkomst van de geïmporteerde goederen:

Verenigde Staten; deel: 259; Trinidad; deel: 172; Nederland; deel: 161.

De import uit Nederland en Engeland bestaat uit een grote verscheidenheid van fabrieks-goederen en levensmiddelen; de import van de Verenigde Staten uit vlees, meel, olie, kolen en diversen, waaronder machines voor de bauxietontginning een belangrijk product zijn. De import van Japan bestaat bijna uitsluitend uit katoenen en zijden stoffen en die van Argentinië uit rundvlees.

Het belang van Suriname voor Nederland is meer een moreel dan een materialistisch belang. Het Gebiedsdeel is steeds een grote verantwoordelijkheid geweest voor zover het de kosten om het te besturen betreft. Sedert 1934 zijn jaarlijkse toelagen, variërende tussen 2422 en 2988 duizend gulden, nodig geweest om het verschil tussen inkomsten en uitgaven goed te maken (in duizenden guldens waren de inkomsten in 1939: 4553; de uitgaven 7145; subsidie 2592). In 1940 werd verwacht, dat het verschil zelfs nog groter zou zijn; de uitgaven werden geschat op 7517 duizend gulden en de inkomsten op 4189 duizend gulden, hetgeen neer zou komen op een subsidie van 3328 duizend gulden.

Vervoer en havens.

In de dichter bevolkte streken aan de kust zijn vrij behoorlijke wegen en er loopt een spoorweg van Paramaribo naar Dam aan de Suriname rivier (173 km.). Op de rivieren worden kleine stoomboten en motorboten geëxploiteerd door een particuliere maatschappij. Het reizen in het binnenland wordt bijna uitsluitend via de rivieren gedaan.

Paramaribo ligt 13 mijl boven de mond van de Suriname rivier, en kan bereikt worden door schepen van 19-voet lengte.

Ons Gebiedsdeel en het onderwijs in het bezette Nederland.

IN DEZE DAGEN VAN NOOD EIST MEN ER EEN GROTERE PLAATS VOOR.

In „De Tijd" stond een artikel, dat onder de huidige omstandigheden bepaald moedig is. Dit artikel doet zien, dat men ondanks afgeslotenheid en onderdrukking vast blijft houden aan de imperiële gedachte en dat men moed heeft die krachtig en duidelijk uit te drukken. „De Tijd" schrijft dan:

„Een bekend en eigenlijk beschamend feit is het, dat **de grote meerderheid van het Nederlandse volk bitter weinig afweet van het overzeese deel van het Koninkrijk der Nederlanden.** Dat de culturele, maatschappelijke, economische en politieke vraagstukken van Nederlands Oost- en **West-Indië** nu niet dagelijks de algemene belangstelling in het moederland vermogen gaande te houden, het is te begrijpen den meesten Nederlanders ontbreekt zelfs de elementaire kennis van de geografie en volkenkunde van de rijke landen, die zo'n geweldige invloed hebben gehad op de welvaart en de glorie van ons vaderland.

In Duitsland was belangstelling voor verloren koloniën groter dan in Nederland voor in bezit zijnde gebieden.

En dat is wèl erg. In Engeland, met welk rijk wij ons als koloniale mogendheid gerust mogen vergelijken, is dat heel anders en in Duitsland zijn zelfs na 1918 de belangstelling voor en de kennis van de Duitse koloniën groter gebleven dan bij ons.

Ons volk lijdt aan één euvel: het weet zelf niet, hoe groot het is, hoe machtig. Het lijdt aan een inferioriteitscomplex, ontstaan uit het leven in een klein land, onder kleine verhoudingen, en heeft zich nog steeds niet gerealiseerd, dat het overzee een grote mogendheid is, zelfs een der grootste ter wereld", zeide minister Welter verleden jaar ter gelegenheid van de opening der Indische tentoonstelling te Rotterdam.

Het in 1910, op initiatief van den oud-minister van Koloniën Cremer en het Tweede Kamerlid dr. Hubrecht opgerichte, te Amsterdam in een ruim gebouw ondergebrachte, Koloniaal Instituut, tracht op prijzenswaardige wijze deze leemte aan te vullen en niet alleen de belangen van handel, landbouw en nijverheid zowel in het moederland als in de koloniën te behartigen, doch ook de kennis omtrent de Nederlandse overzeese gewesten te verbreiden. Het instituut voldoet op voortreffelijke wijze aan de groeiende behoefte aan wetenschappelijke en practische voorlichting, maar het bereikt met zijn voorlichting de grote massa van ons volk niet. Buiten een betrekkelijk kleine kring van direct belanghebbenden zijn het slechts ettelijke duizenden Amsterdammers, die het museum bezoeken.

Wat weet men echter in Groningen, Gelderland, Limburg of Zeeland van het Koloniaal Instituut, laat staan van onze Koloniën?

Afdoende verbetering hierin kan worden verkregen door meer dan tot nu toe het geval is geweest, het onderwijs aan de jeugd bij de propaganda voor onze koloniën in te schakelen. En dat van hogerhand te regelen, dus niet aan het onderwijzend personeel over te laten. De lesroosters immers zijn zo overbelast, dat er geen vrije uurtjes voor koloniaal onderwijs op kunnen overschieten.

Zowel op de gewone, als op de middelbare scholen zouden regelmatig lessen aan de koloniën moeten worden gewijd en wat een nut zou er getrokken worden van een goed geselecteerde serie wandplaten, leesboeken of taal- en schrijfoefeningen, die de kennis omtrent de overzeese gewesten zou vergroten!

Aan het Koloniaal Instituut is sinds een paar jaar een bureau verbonden, dat in dit opzicht prachtige hulp kan verlenen. Het beschikt over zogenaamde practica, gedrukte museum-invullijsten voor leerlingen van het voortgezet onderwijs van Amsterdam en omgeving. De bedoeling dezer practica is, om, in aansluiting bij het behandelde in school, de leerlingen, onder leiding van hun eigen leerkrachten en in groepjes van twee, zelfstandig belangrijke onderdelen van het Koloniaal Instituut te laten bewerken. Men hoopt in de toekomst zo meer van die museumlessen te kunnen samenstellen, zodat dan een paar duizend leerlingen van het voortgezet onderwijs elk jaar enige keren de rijke verzamelingen van het Koloniaal Museum bij het onderwijs over de overzeese gewesten gebruiken.

Hoewel voor deze practica ook reeds aanvragen zijn binnengekomen van scholen uit Amersfoort, Utrecht, Haarlem en de Zaanstreek, is de actieradius van deze propaganda-methode toch beperkt tot de omgeving van het Koloniaal Museum en daarom was het een goede gedachte van het bureau ook een „werkcollectie" samen te stellen, die verder weg kan worden gestuurd.

Zo'n werkcollectie is een uitgezochte verzameling volkenkundig, economisch, zending- en missiemateriaal met een serie bijbehorende lichtbeelden; een afgerond stuk van Indië behandelend. De collectie is verder uitgerust met tafels, verduisteringsgordijnen, projectie-apparaat en zitbanken voor de leerlingen.

Zo'n collectie wordt opgesteld in een leeg klasselokaal, centraal gelegen in een stadsdeel, kleinere stad of groep van dorpen en is daar dan een tijdelijk miniatuur Koloniaal Museum, vooral ten dienste van het onderwijs onder toezicht van de plaatselijke onderwijsautoriteiten.

De daarvoor in aanmerking komende leerkrachten van het rayon, nl. van die leerjaren, waar Indië aan de orde is, ontvangen een gedrukte handleiding en, als zij er prijs op stellen in het „museumlokaal" instructielessen met het opgestelde materiaal. Vervolgens wordt door de plaatselijke onderwijsautoriteiten voor elke in aanmerking komende klasse een gehele middag of morgen gereserveerd. Bij het U.L.O. en het M.O. wordt ook hier gestreefd naar zelfwerkzaamheid der leerlingen. Is een rayon afgewerkt, dan wordt de collectie verplaatst naar een ander rayon. Elke collectie krijgt voor een schooljaar een bepaalde route. Elke leerling krijgt op die manier zo minstens twee collecties in zijn schoolloopbaan. Er wordt naar gestreefd een 20-tal collecties, behandelende een zestal onderwerpen, als Sumatra, Java, **West-Indië** enz., samen te stellen. Volgens het jaarverslag, waaraan wij deze bizonderheden ontlenen, profiteerden in 1938 niet minder dan 30.000 leerlingen van deze collecties. Door de mobilisatie liep dit getal in 1939 terug tot 23.000.

Niet genoeg.

Toch wijzen wij alleen maar op deze werkcollectie om er een idee van te geven, op welke wijze het Koloniaal Instituut kan worden ingeschakeld en diensten kan verlenen bij het koloniaal onderwijs. Want men denke vooral niet, dat wij genoeg zullen gedaan hebben, als b.v. alle leerlingen van het lager en meer uitgebreid en middelbaar onderwijs tweemaal in hun schoolloopbaan één der zes collecties zullen hebben bestudeerd.

Het onwikkelingspeil van den Nederlander, na de invoering van de Leerplichtwet is van die aard, dat men van hem een uitgebreider koloniale kennis mag verwachten, een kennis, welke alleen door tenminste een wekelijkse les kan worden bijgebracht. Maar uit de gegevens betreffende de practica en werkcollecties moge blijken, wat er aan propagandamateriaal te wachten ligt en met hoe weinig moeite een maximum onderwijsrendement zou kunnen worden verkregen als van de beschikbare krachten een juist gebruik zou worden gemaakt. Zo is het bureau ook bereid belangrijke economische of sociologische gegevens te verstrekken van modern wetenschappelijk onderzoek, welke door de school veelal moeilijk te bereiken zijn, in voor leerkrachten en leerlingen gemakkelijk te hanteren vorm; verder projectiemateriaal te verzorgen, eventueel ook films, zodat de school hiervan op zeer eenvoudige manier gebruik kan maken.

Het is een niet goed te praten leemte in de culturele ontwikkeling van ons volk, dat wij ons zo weinig bewust zijn van onze grootheid en van de geweldige beschavingstaak, die op de schouders van ons klein volk rust.

De terecht grote naam, welke wij als kolonisators bezitten, danken wij aan een uiterst klein groepje intellectuelen.

Mede voor de inniger samenwerking, welke er behoort te komen tussen Indië en het moederland, is het nodig, **dat ons volk in zijn geheel beter van de overzeese delen van het Rijk op de hoogte komt.**

Het spoedigst en het deugdelijkst kan dat via het onderwijs worden bereikt."

BUITENLAND.

HOE DE RAF DE DUITSE VERLIEZEN VERIFIEERT ALVORENS DE CIJFERS BEKEND TE MAKEN.

De zegevierende Britse piloot die naar zijn vliegveld terugkeert na Duitse aanvallers te hebben onderschept brengt zijn rapport uit bij den officier van de inlichtingendienst, aan zijn station verbonden, die elke aanspraak, dat hij een vernield vijandelijk toestel op zijn rekening mag stellen aan een nauwkeurig onderzoek onderwerpt. De verklaringen van den piloot worden zorgvuldig ontleed en geverifieerd door ze te vergelijken met verklaringen van anderen die het gevecht hebben gezien. Als deze verklaringen elkaar niet dekken mag een piloot een vliegtuig niet als „met zekerheid vernietigd" opgeven, tenzij hij bereid is zijn erewoord te geven dat hij het heeft zien breken in de lucht, heeft zien vallen, tot op de grond, of in vlammen gehuld zien neergaan. Een vijandelijk toestel kan zwaar beschadigd zijn of in brand staan, zodat zijn kans naar zijn bisis terug te kunnen keren zeer gering is: maar als men het niet in zee heeft zien vallen of het wrak niet op de grond gevonden wordt kan het niet in het officiële cijfer begrepen worden. Als de cijfers tabellarisch zijn opgetekend worden ze gezonden naar het hoofdkwartier van het luchtwapen waar ze opnieuw worden vergeleken met de gedetailleerde rapporten van andere eskaders en met inlichtingen, door waarnemers op de grond en het personeel van de kustbewaking verstrekt. Tenslotte gaan de cijfers naar het ministerie van Luchtvaart waar ze nogmaals zorgvuldig worden geverifieerd voordat ze openbaar worden gemaakt. Hoe zeer men aan Britse kant op terdege geverifieerde cijfers gesteld is, bleek toen de officiële telling van 184 Duitse toestellen, neergehaald op 15 September (het was de slechtste dag voor de nazie-luchtvechters en de aangekondigde dag voor Hitlers intocht in Londen), persoonlijk werd nagegaan door Brigadier-Generaal Strong, de souschef van de generale staf in de Verenigde Staten. In zijn rapport aan den Amerikaanse staatssecretaris van Oorlog verklaarde hij het er met zichzelf over eens te zijn dat met dit cijfer de Duitse verliezen waren onderschat. Alleen toestellen van welker vernietiging men zeker is worden in de Britse cijfers begrepen.

RODE LIPPEN OP RANTSOEN.

Daar alle voorraden in het onbezette gedeelte van Frankrijk opraken, zijn er geregeld inkoopraces naar aanleiding van „men zegt, dat dit of dat gerantsoeneerd wordt". Enige tijd geleden hadden de tabakverkopers het verbazend druk met de talrijke klanten, die dagenlang voor zijn winkel stonden en de voorraden opkochten. Het laatste gerucht wekte vooral ontsteltenis onder de vrouwen. Men strooide rond, dat wegens het gebrek aan vetten, lippenstift en haarmiddelen op de lijst voor verboden goederen zouden komen te staan. De vrouwen haastten zich en kochten dozijnen lippenstiften. Maarschalk Pétain trachtte de vrouwen te kalmeren en verklaarde dat de schoonheidsmiddelen een snel bederf onderhevig zijn, zodat voorraadvorming geldverspilling betekent. Het hielp echter niet. De behaagzucht won het van de liefde voor den ouden maarschalk. Een vrouw kocht zelfs een zo grote voorraad, dat zij nog 40 jaar lang haar oorspronkelijk gelaat kan omtoveren tot elk gewenst model.

ARUBA

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op:

April 12: Olivieram Olga Emelie echtg. v. Polak, P. -z-
April 16: Kock, Francisca echtg v. Growell, E. W. -z-
April 10: Rommi, Learnorah Elfreda -d-
April 3: Williams, Susannah echtg. v. Davidson L. -z-
April 6: Salazar, Angela Miguelina echtg. v. Millan, M. -d-
April 10: Croeze, Maria Magdalena echtg. v. Lampe B. R. -d-
April 10: de Mey, Cipriana Cornelia echtg. v. Coronel, F.A. -d-
April 9: de Haseth, Irma echtg v. Eman, E.G. -z-
April 10: Hill, Carolina Dorothea echtg. v. Perez, D.U. -z-
April 12: Helder, Felicia echtg v. Desbarida, L.H. -z-
April 12: Vrolijk, Thomasa echtg v. Webb, V. -z-
April 14: Winterdal, Herculana echtg. v. Jarsagaray, R.Z. -d-
April 12: Croes, Maria Auxiliadora echtg. v. Werleman, P. -z-
April 11: Henriquez, Marianita echtg. v. Ras, D. -d-
April 13: de Cuba, Simona echtg. v. Ellis, J.A. -z-
April 14: Koolman, Margarita echt. v. Jansen, P. -z-
April 14: Koolman, Margarita, echtg. v. Jansen, P. -z-
April 12: Goeloe, Leocadia Valeria echt. v. Cardoze, H. O. -z
April 12: Goeloe, Leocadia Valeria echt. v. Cardoze, H. O. -z
April 15: Ras, Anna Clara echtg. v. Koolman, J.R. -d-
April 12: Jansen, Justina Lucianita echtg. v. der Biezen, L.M. -z-
April 6: Thorpe, Jennie echtg. v. Greene, Ch. R. -d-
April 9: Winterdaal, Maxima Enriqueta echtg. v. Limonier, A. -d-

Overleden op:

April 1: Jones, Alice Itiea 10 md.
April 5: Croes, Elsa Marina 2 md.
April 10: Leon, Mercelina wed. v. Ecury, E.C. 87 j.
April 16: Jansen, Juan 1 dag.
April 15: Maduro, Modestus 74j.
April 16: Brown, Rae Mc. Donald 1 j.

Ondertrouwd op:

April 10: Croes, Sireno en Henriquez, Maximina.
April 10: Henriquez, Jacobus Johannes en Ruiz, Gemma Ignacia.
April 10: Croes, Laurens en Trimon, Hyacintha.
April 10: Loopstok, Felix en Fingal, Sefenita.
April 10: Oduber, Urbano en Croes, Carmen Felepina.

Getrouwd op:

April 16: Hese, Theodorus Bartholomeus en Wever, Guillermina Augustina.

ITALIAANSE PAUSEN.

Tot aan 1523 waren de Pausen landlieden uit alle landen. Sindsdien zijn de Pausen steeds Italiaan geweest. De laatste niet-Italiaan was Nederlander, heette Adriaan VI, stierf in 1523.

FEUILLETON

DE MOORDENAAR VERMOORD.

30).

De rechte wenkbrauwen werden samengetrokken. Prinses Dragiloff richtte zich wat op.

— Dan is, naar mijn idee, deze moord een rechtvaardige vergelding!

— U wilt me mijn heftigheid ten goede houden?

— Ze is te verontschuldigen, madame. En om nu terug te komen op de vraag, die u niet beantwoord hebt: Waar is de jongste dochter van Linda Arden, de zuster van mrs. Armstrong?

— Ik kan het u niet zeggen, monsieur. Ik heb geen contact meer met de jongere generatie. Ik geloof, dat ze enige jaren geleden getrouwd is met een Engelsman en naar Engeland gegaan, maar op het ogenblik kan ik de naam niet herinneren.

— Ze wachtte een ogenblik en zei toen: — Wilt u me verder nog iets vragen, heren?

— Maar één ding, madame — een enigszins persoonlijke vraag. De kleur van uw peignoir.

Ze trok licht haar wenkbrauwen op.

— U hebt zeker een reden voor zo'n vraag. Mijn peignoir is van blauw satijn.

— Er is niets meer, madame. Ik ben u zeer verplicht, dat u mijn vragen zo prompt beantwoord hebt.

Ze maakte een licht gebaar met haar zwaar-beringde hand.

Toen, terwijl ze opstond en de anderen met haar, wachtte ze.

— U wilt me excuseren, monsieur, zei ze, — maar mag ik uw naam vragen? Uw gezicht lijkt me bekend.

— Mijn naam, madame, is Hercule Poirot, tot uw dienst.

Ze zweeg een ogenblik.

— Hercule Poirot, zei ze. — Ja. Nu herinner ik het me. Dit moest zo zijn.

Ze ging heen, heel recht, een weinig stijf in haar bewegingen.

— Dat is een grande dame, zei monsieur Bouc. — Wat denk je van haar, mijn vriend?

Maar Hercule Poirot schudde alleen zijn hoofd.

— Ik vraag me af, zei hij, — wat ze bedoelde met: „dit moest zo zijn".

HOOFDSTUK XV.

Graaf en gravin Andrenyi werden vervolgens geroepen. De graaf trad de restauratie-wagen binnen.

Er was geen twijfel aan, dat hij een knappe man was, van dichtbij gezien. Hij was minstens zes voet lang, brede schouders en slanke heupen. Hij was gekleed in een heel goed gemaakt Engels tweed pak en had voor een Engelsman kunnen doorgaan, ware daar niet zijn snor en iets in de lijn van zijn jukbeenderen.

— Wel, messieurs, zei hij, — wat kan ik voor u doen?

— U begrijpt, monsieur, zei Poirot, — dat, na wat gebeurd is, ik verplicht ben enkele vragen aan de reizigers te stellen.

Volkomen, volkomen, zei de graaf luchtig. — Ik begrijp uw positie geheel. Niet dat mijn vrouw en ik veel kunnen doen om u te helpen, vrees ik. Wij sliepen en hoorden niets.

Is u op de hoogte van de identiteit van den vermoorde, monsieur?

— Ik dacht, dat het die grote Amerikaan was, — een man met een bepaald onaangenaam gezicht. Hij zat aan die tafel bij de maaltijden.

Hij wees met een knik naar de tafel waar Ratchett en Macqueen gezeten hadden.

— Ja, ja, monsieur, dat is volkomen juist,ik bedoelde, wist u de naam van den man?

— Neen. De graaf keek zeer verbaasd bij Poirots vragen.

— Als u zijn naam wilt weten, zei hij, — dan staat hij toch op zijn pas?

— De naam op zijn pas is Ratchett, zei Poirot. — Maar dat is niet zijn werkelijke naam, monsieur. Hij is Cassetti, de aanstichter van een berucht ontvoeringsschandaal in Amerika.

Hij observeerde den graaf scherp terwijl hij sprak, maar de laatste scheen volkomen onaangedaan door het nieuwtje. Hij deed alleen zijn ogen een beetje open.

— Ah! zei hij. Dat kan licht werpen op de zaak. Een buitengewoon land, Amerika.

— Is u er misschien geweest, monsieur le comte?

— Ik ben een jaar in Washington geweest.

— Kende u misschien de familie Armstrong?

— Armstrong? Armstrong? Dat is moeilijk na te gaan. Men ontmoet zoveel mensen.

Hij glimlachte, haalde zijn schouders op.

— Maar om op deze zaak terug te komen, heren, zei hij. — Wat kan ik nog meer doen om u te helpen?

— Hoe laat ging u naar bed, monsieur le comte?

Hercule Poirots blik glipte naar zijn plattegrond. Graaf en gravin Andrenyi hadden de coupe's 12 en 13 naast elkaar.

— We lieten één coupé opmaken voor de nacht, terwijl we in de restauratie-wagen waren. Toen we terugkwamen, bleven we nog een poosje in de andere zitten.

— Welk nummer was dat?

— No. 13. We deden een spelletje piquet. Om elf uur trok mijn vrouw zich terug voor de nacht. De conducteur maakte mijn coupé in orde en ik ging ook naar bed. Ik sliep vast tot de morgen.

— Merkte u, dat de trein stil hield?

— Ik merkte het niet voor vanmorgen.

— En uw vrouw?

De graaf glimlachte.

— Mijn vrouw neemt altijd een slaapdrank op een treinreis. Ze nam haar gewone dosis trional. Hij wachtte. — Het spijt me, dat ik u helemaal niet heb kunnen helpen.

Wordt vervolgd